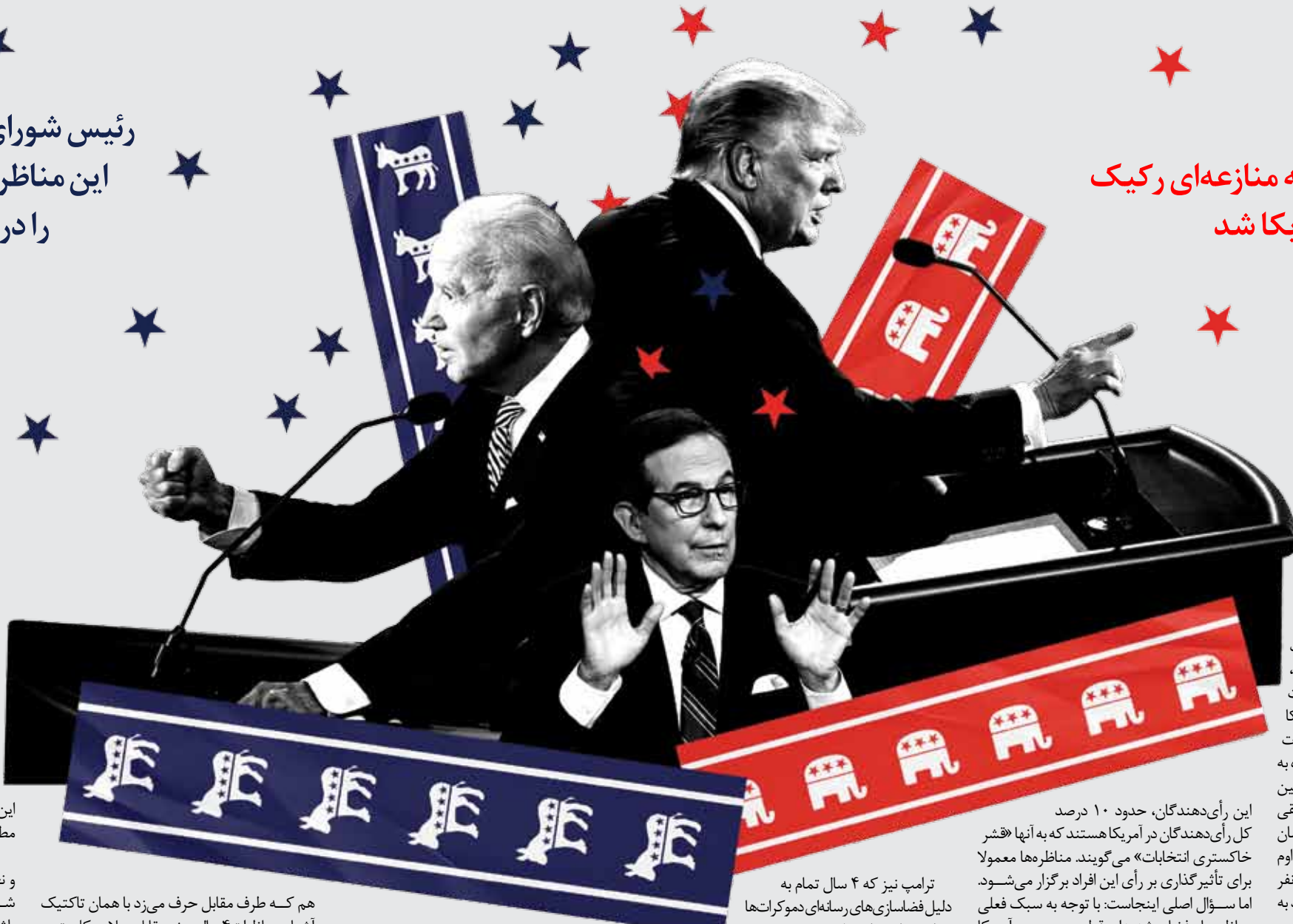

آمریکازوزه کشید

اولین مناظره انتخاباتی ترامپ و بایدن تبدیل به مناظره‌ای رکیک برای تحقیر جهانی آمریکا شد

رئیس شورای روابط خارجی آمریکا: این مناظره باقیمانده نفوذ آمریکا را در جهان تضعیف می‌کند

چه کسی از مناظره اول سود می‌برد؟

مسابقه نفرت

نمانه اکوان: آمریکایی‌ها سه‌شنبه‌شب (به وقت محلی) ۴:۳۰ بامداد چهارشنبه سه وقت ایران، ساعت پرشنی را در نخستین مناظره انتخابات ریاست‌جمهوری از سر گذراندند.افکار عمومی آمریکا که بعد از ماه‌ها تلاش و تقلا در عرصه اعتراضات خیابانی، تلاش‌های مدنی برای حیات دادن دوباره به جامعه آمریکایی بعد از افول دوران کرونا و در عین حال رکود اقتصادی، منتظر دیدن بحثی منطقی بین نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری کشورشان بودند، به ناگاه با فریادهای مکرر، فحاشی‌های مداوم و به قول خود آمریکایی‌ها زوزه کشیدن‌های ۲ نفر پای تریبون مناظره رویبرو شدند که حاضر نبودند به صورت منطقی حرف بزنند و تنها می‌خواستند جلوی دوربین‌های زنده از یکدیگر انتقام بگیرند.

این رأی‌دهندگان، حدود ۱۰ درصد کل رأی‌دهندگان در آمریکا هستند که به آنها «قشر خاکستری انتخابات» می‌گویند. مناظره‌ها معمولاً برای تأثیرگذاری بر رأی این افراد برگزار می‌شود. اما سؤال اصلی اینجاست: با توجه به سبک فعلی مناظره‌ها و فضای شدیداً دوقطبی موجود در آمریکا می‌توان انتظار داشت مناظره‌هایی با سبک و سیاق مناظره اول انتخابات ۲۰۲۰ بتواند این افراد را به رأی دادن تهییج کرده یا نوع رأی‌شان را مشخص کند؟ نخستین مناظره انتخاباتی ترامپ و بایدن برخلاف تمام مناظره‌های برگزار شده تا پیش از این در جریان انتخابات‌های گذشته و حتی انتخابات ۲۰۱۶ که همین فضای دوقطبی در آن حاکم بود، نمی‌تواند فضای یأس و ناامیدی و ایجاد فضای تمسخر برای ترکیب فضای موجود را تغییر دهد و به عنوان مثال باعث شود یک فرد دموکرات به نامزد جمهوری‌خواه رأی دهد یا برعکس. نکته جالب اینجاست که ایجاد فضای یأس و ناامیدی و ایجاد فضای تمسخر برای نامزدهای انتخاباتی تنها اثری که ندارد، تشویق قشر خاکستری به رأی دادن است. قشر مردم معمولاً می‌خواهد بداند مالیات‌ها با آمدن کدام رئیس‌جمهور کمتر می‌شود؟ کدام‌یک از نامزدهای انتخاباتی بهتر می‌تواند ویروس کرونا را در آمریکا مدیریت کند، کدام‌شان می‌تواند شرایط اقتصادی بهتری برای بیکاران فراهم کند و کدام یک از نامزدها می‌تواند به مساله سلامت و بهداشت رسیدگی جدی‌تری کند. با این مناظره به هیچ‌کدام از این سؤالات پاسخی داده نشد و هر دو نامزد انتخاباتی که یکی‌شان رئیس‌جمهور فعلی و دیگری معاون رئیس‌جمهور قبلی بوده است، به قدر کافی در اداره کشور تجربه و تأثیر داشته‌اند که مشخص شود هیچ‌کدام توانایی درست کردن فضای موجود و اوضاع بهداشتی، اقتصادی، سیاسی و حتی فرهنگی آمریکا را ندارند. در واقع ماهیت اصلی شوی تلویزیونی پیش‌شده از تلویزیون‌های سراسر دنیا، نه مناظره برای پیدا کردن بهترین نامزد، بلکه انتقام‌گری ۲ حزب سیاسی آمریکا و ترامپ و بایدن (به صورت شخصی) از یکدیگر در مقابل چشم مردم بود. دموکرات‌ها که در انتخابات ۲۰۱۶، غیر از شکست در انتخابات آبروی خود را نیز در فضای سیاسی واشنگتن به سبب انتخاب نامزدی مانند هیلاری کلینتون که نماد و سمبل فساد و نفرت از سیاستمداران در واشنگتن بود، از دست داده بودند، حالا به دنبال انتقام‌گیری از جمهوری‌خواهان هستند و همچنان هم تلاش می‌کنند با برخی خلاقیت‌های انتخاباتی، سلطنت از دست رفته‌شان در واشنگتن‌دی‌سی را دوباره به دست آورند. آنها که در طول ۴ سال گذشته هر حرفی زدن، با اتهامات مقابل از سوی ترامپ مواجه شدند که آنها را عده‌ای فاسد می‌خواند که واشنگتن را تبدیل به مرداب کرده‌اند، حالا تمام حرف‌شان را در یک جمله کلیدی و عامه‌پسند خلاصه کردند و در مقابل دوربین به او گفتند «خفه‌شو!» گویی عبارت خفه‌شو، کلمه‌ای نمادین برای زجر بود که در طول این ۴ سال کشیده بودند. البته ترامپ با آن پیشینه و کارنامه فسادش، از آن دسته آدم‌هایی نیست که با یک خفه‌شو، کارش را نصفه و نیمه رها کند و ببرد.

ترامپ نیز که ۴ سال تمام به دلیل فضا سازی‌های رسانه‌ای دموکرات‌ها نتوانست از دوران ریاست‌جمهوری خود لذت ببرد و اقدامات آنها را در راستای کودتای ریاست‌جمهوری خود می‌دانست، بارها بایدن را به فساد متهم کرد. او که مناظره را وقت خوبی برای انتقام‌گیری می‌دید، به بایدن اجازه نداد یک جمله را از ابتدا تا انتها بدون هیچ تگرانی‌ای ادا کند.

چه کسی از مناظره اول نفع برد؟

اولین سؤالی که بعد از نخستین مناظره مطرح شده و احتمالاً تا چند روز آینده نیز ادامه می‌یابد این است که چه کسی مناظره اول را برد؟ شاید نظرسنجی‌ها هر کدام برتری یک‌کاندیدا در مقابل دیگری را در حرف زدن یا حمله کردن به رقیب اعلام کنند اما سؤال اساسی‌تر در این زمینه این است: این مناظره «به نفع» چه کسی بود؟ شاید در ظاهر بایدن بیشتر از چیزی که تصور می‌شد، قوی وارد میدان شده باشد و چند جا چند فحش لذت‌بخش نیز به ترامپ داده باشد و در ظاهر پیروز میدان باشد یا شاید هم ترامپ به سبک و سیاق خود، بایدن و پسرش را فاسد نشان داده باشد اما در نهایت هدف اصلی مناظره این بود که چه کسی می‌تواند از این طریق «رأی بیشتری» به دست آورد که جواب این سؤال بسیار ساده است: هیچ‌کدام!

شروین طاهری: کشتی کج، بوکس یا فوتبال آمریکایی؟ نه اینها هم تعابیر دقیقی از مناظره‌ای نیست که بامداد دیروز به وقت تهران روی رینگ مناظره کلپوند مشاهده کردیم. به هر حال این بازی‌ها با همه خشونت‌های در بطن خود دارند، مسابقات ورزشی و نمایشی هستند و سرانجام بعد از سوت پایان، غائله‌شان فرو می‌نشیند اما فقط خدا می‌داند خصومت و نفرت از ۲ پیرمرد یانکی قرار است به کجا بکشد.

با آن به هم پریدن‌ها و تهمت‌ها و فحش‌ها و متل‌ها، این دیگر یک رقابت جناحی - سیاسی نبود بلکه ۲ طرف چنان به تنازع با یکدیگر برخاسته بودند که گویی بقای هر یک در گرو حذف دیگری از صحنه روزگار است، جدالی ذاتی، ابدی و ازلی، درست مثل به هم پریدن سگ و گربه.

همین تعبیر برای مشاجره دونالد ترامپ و جو بایدن کفایت می‌کند و اگر بقیه این متن را هم نتوانید چیزی را از دست نمی‌دهید، با این وجود اضافه‌افزای این مناظره را به تماشا نشستند، لحظاتی ناپی از دست داده‌اید؛ چه از منظر درک تحولات شتابانی که در دنیا بویژه در بنگه دنیا در جریان است و چه از منظر سرگرمی. چنان تنش زائدالوصفی در برنامه زنده تلویزیونی ۲۹ سپتامبر حاکم بود که حتی بایدن یخی را وا داشت تا نخستین «خفه‌شو» تاریخ مناظرات انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا را به ترامپ حواله دهد و بعداً کنایه‌های عربی-اسلامی مضحک‌اش کند: کی آن شاه‌الله!

هم که طرف مقابل حرف می‌زد با همان تاکتیک‌های مناظرات ۴ سال پیش مقابل هیلاری کلینتون، سلف دموکرات بایدن، وسط حرف او می‌پرید و از هیچ تلاشی برای به هم ریختن افکار و اعصاب رقیب فرو گذار نمی‌کرد.

بویژه جمله معترضه‌های مسلسل‌وار ترامپ در باره رشوه ۳ میلیون دلاری پسر بایدن وسط حرف‌های پیرمرد دموکرات که برای لحظاتی او را به هم ریخت و وی را به تکذیب‌های خنثی واداشت.

برایان استرلر، تحلیلگر س‌ان‌ان با اینکه در رسانه حامی دموکرات‌ها صحبت می‌کرد اما وقتی این اتفاق را دید، گفت: «او مرا به یاد کاراکتر جیم هالپرت در فیلم «داره» می‌اندازد که آدم باور نمی‌کند او واقعا بتواند یک رئیس باشد». لحظاتی که خاطرات کشیف ۴ سال پیش هنگام اتهام زدن هیلاری به فساد ترامپ و زن‌ستیزی او و در مقابل یادآوری ماجرای فساد شوهر هیلاری (بیل کلینتون) در کاخ سفید توسط نامزد دهان‌کننده جمهوری‌خواه را زنده کرد. پولیتیکو در این باره نوشت: «شکر خدا فاصله‌گذاری اجتماعی دوران همه‌گیری کرونا، باعث شد سالن محل مناظره کاملاً خالی از حضار باشد اگر نه مثل مناظره‌های ادوار ناپی از دست داده‌اید؛ ترامپ و بایدن آن پایین نشسته بودند، معلوم نبود ۲ طرف با اشاره انگشت به نزدیکان یکدیگر چه انگ‌هایی به آنها می‌زدند؟»

این آمریکا دیگر آمریکای قبل نمی‌شود

مثل سگ و گربه

جهانی را چنین به تصویر می‌کشد: «گربه کن سرزمین دوست داشتنی! دونالد ترامپ کاری کرد که نخستین مناظره ریاست‌جمهوری امسال آمریکا تبدیل به بدترین مناظره تاریخ این کشور و یک تحقیر ملی برای آن شود. احتمالاً بقیه دنیا و مورخ‌های آینده به آن نگاه کرده و اشک خواهند ریختند... اگر ترامپ مجدداً در انتخابات پیروز شود این رویای مبهم، تاریک، وحشت‌آور و غیرقابل تماشای مطلقاً خط اول آگهی ترحیم آمریکا خواهد بود.»

البته احتمالاً بخش مهمی از جهان که از ظلم و نخوت و رفتار یکجانبه آمریکا به ستوه آمده، از شدت خنده به این سیرک انتخاباتی اشک ریخته باشد. به همین دلیل این موضع‌گیری کلیشه‌ای به نظر می‌رسد که بگوییم مناظره دیروز برنده نداشت چون حتی به قیمت باخت آمریکایی‌ها، جهان از مورخ‌های آینده به آن نگاه کرده و اشک خواهند ریختند... اگر ترامپ مجدداً در انتخابات پیروز شود این رویای مبهم، تاریک، وحشت‌آور و غیرقابل تماشای مطلقاً خط اول آگهی ترحیم آمریکا خواهد بود.»

از مشاجره دیروز صبح دریافتیم اگر هم به فرض بتوان این قاتل‌ق تاجر مسلک نیویورکی یا آن بابا یخی دموکرات رقیبش را در قد و قامت رهبر واقعی یک ابرقدرت متصور شد، پس وای به حال چنین قدرتی هر دوی آنها آدم‌هایی سپری شده با برنامه‌های تاریخ مصرف گذشته هستند که در بهترین حالت می‌خواهند در جهان بشدت در حال تغییر پاسکاروند، بخشی از گذشته دور و نزدیک آمریکا را بازگردانند. ترامپ که لحظه به لحظه به جایگاه اسطوره راست گفته باشد- سوزانده «دوباره بزرگ ساختن آمریکا» است که آنچه از رویای آمریکایی‌اش سعتن می‌کند، معلوم است می‌خواهد کشورش را به دهه‌های میانی قرن بیستم بازگرداند که یک ارتجاع کامل است؛ بایدن هم اصرار دارد در هر ۲ جمله‌ای که به زبان می‌آورد، در یکی از آنها به مخاطب یادآوری کند معاون ریاست‌جمهوری در دوره اوپاما بوده که اگر چه کمتر از ۴ سال از پایان آن دوره می‌گذرد اما با نیت‌نگاهی به پیشاهنگان حزب دموکرات، به نظر می‌رسد آنها هیچ شباهتی به باراک اوپاما یا شاط و چاک دهه پیش ندارند که با شاعر «تغییر»، نگاه‌ها را به خود جلب کرد.

بایدن بی‌حس‌وحال که چند روز بعد از انتخابات ۷۸ ساله می‌شود و ترامپ او را «جوجی خوبالو» می‌خواند و از تجمع‌های مردمی فراری است، حتی سایه‌ای از خودش در دوره معاونت اوپاما نیست. حتی هم پیروز شود و به عنوان مسن‌ترین رئیس‌جمهور در تاریخ ۲۰۲۰ ارائه داد این است: «بک کاسب رذل ۷۴ ساله گاهویی‌گاهش برای کشیدن افسار ترامپ به چند جیب خفیف ختم شده‌طور که تحلیلگر شبکه‌ان‌ان بی‌سی‌بی را وا داشت این ۹۰ دقیقه را چنین جمع‌بندی کند: «داد و فریاد شرم‌آور ۳ پیرمرد بر سر همدیگر... بچه‌های مدرسه‌ای من بهتر از آنها می‌توانستند با هم گفتگو کنند». روزنامه فاینشال تایمز این مشاجره را به زوزه سگی دو طرف تشبیه کرد که صدای زوزه آمریکایی‌ها را هم از شدت شرم در آورد. بعد از دعوی سگ و گربه‌ای ۲ طرف، بهترین تعبیر یک خطی که می‌توان از نخستین مناظره ریاست‌جمهوری انتخابات ۲۰۲۰ ارائه داد این است: «بک کاسب رذل ۷۴ ساله که کاملاً به اراجیف و اشتباهات خود ایمان دارد، یک سیاستمدار فرتوت ۷۷ ساله را که نه اعتماد به او دارد و نه اعتماد به نفس، به استیصال واداشت.»

مخاطب چه نتیجه‌ای گرفت؟ «در بالاترین سطح رهبری ۲ حزب اصلی آمریکا هیچ اعتقاد و اعتمادی به یک برنامه درست برای آینده وجود ندارد.» روزنامه انگلیسی‌گاردین جمع‌بندی مخاطب